

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Владимир Любенов Жобов, СУ „Св. Климент Охридски”

по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”, Научна област: 2. хуманитарни науки, Професионално направление: 2.1. филология / Общо и сравнително езикознание (Английски език), обявен в Държавен вестник, бр. 81 от 10.10. 2017 от Филологическия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски”, Катедра по романистика и германистика

Единствен участник в обявения конкурс е гл. ас. д-р Дафина Янорова Костадинова, преподавател в Катедрата по германистика и романистика при Филологическия факултет в ЮЗУ „Неофит Рилски”. Тя участва в конкурса с една монография и девет статии. Статиите са написани в съавторство.

I Научно-изследователска дейност

Основно място сред представените трудове заема монографията Bulgarian Interferences in English Texts for Specific Purposes (Български интерференции в английски текстове със специфично предназначение), Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград 2017 (159 стр.). Тя съдържа две основни глави. В първата се излага теоретичната основа на изследването, като особено внимание се отделя на контрастивния анализ, анализа на грешките и проблемите на междинния език и интерференцията. В отделните части на тази глава д-р Костадинова проявява верен усет за спецификата на различните подходи към теорията на превода и усвояването на чужд език, за основанията на тези теории и обяснителния им потенциал. Терминологичният апарат е представен ясно и убедително, с добре подбрани цитати. Малко встрани като че ли остава единствено машинният превод. Теоретичният преглед не е самоцел, а основа, върху която авторката предлага детайлизирана хипотеза (вариант на тази хипотеза е разработен още в докторската ѝ дисертация) за това кои са най-очакваните грешки от носители на български, създаващи текстове на английски (стр. 55–57). Според мене тази теоретична част би била още по-убедителна, ако всички дискутирани в текста концепции бяха илюстрирани с примери от български и английски от самото начало. Втората глава е посветена на конкретен анализ на грешките в английски текстове написани от носители на българския език. Тя се състои от две основни части, посветени на две различни групи. Самият подбор на двете групи според мене предопределя и асиметрията в резултатите от анализа и в убедителността на изводите и обясненията за грешките. Първата група се състои от университетски преподаватели, работещи в различни научни направления. Очевидно е, че по отношение на всичко, което се отнася до усвояването на чужд език, групата е до такава степен разнородна, че е невъзможно да се намери обединяващ признак, с изключение на адекватното владение на научната терминология в съответната област. Мотивацията им е континуум от автентичен стремеж към усвояване на глобалния език с цел международна изява (подплатен и с адекватни усилия за усвояване на езика в тази посока) до изискването от много научни списания

резюме на английски. Различни са и подходите: от писане директно на английски през авторски превод до прибягване към google translation. Предложените образци разкриват не само големи разлики в степента на владение на английски, но особено в случая с образец № 7 (стр. 70), и проблеми с изграждането на българския текст. Не е случайно, че анализът в тази част нерядко е колеблив, а понякога се изразява в прекалено общото „незнание или частично знание”. Трудно е да се намери системна причина, например в интерференция или свръхгенерализация, за грешки като употреба на бройно вместо редно числително (стр. 59–60). Същото се отнася и до грешки като base вместо based (стр. 62) и analyzes вместо analyses (стр. 64), при които авторката допуска и обяснение, което трудно може да се приеме за резултат от системен анализ – печатна грешка.

Много по-ясно се очертават резултатите от анализа на текстовете на участниците във втората група, които са далеч по-еднородни като група и които изпълняват една и съща задача. Анализът на грешките тук следва далеч по-ясни процедури и позволява не само стриктна категоризация, но и адекватно визуално представяне (стр. 75). Най-важното е, че резултатите в много голяма степен потвърждават хипотезата на д-р Костадинова за преобладаващите типове грешки, с едно изключение. Само една грешка се изразява в маркиране на английско прилагателно за множествено число. Слабостта тук вероятно е във формулирането на самата хипотеза – вероятно това, че правилото в английски е свършено просто, блокира интерференцията от български.

Някои от обясненията вероятно подлежат на прецизиране. Грешките в употребата на определителния член според мене се дължат не на различната му позиция и различния морфологичен статут в български и английски, а на често идиоматичната му употреба, особено в български. Тук вероятно е мястото да отбележа и недоглеждането на стр. 55, където като примери за неопределителен член четем *мъжът, умните мъже*.

Както беше отбелязано, другите публикации са написани в съавторство. В представените документи липсват протоколи за разпределението на работата между съавторите, което не позволява да се оцени приносът на д-р Костадинова в тях. Някои от публикациите (в библиографията № 14, 22, 23 и докладът под № 8) имат доста далечна връзка с темата на конкурса. Другите публикации (№ 15, 16, 20, 21 и докладът под № 3) показват трайни интереси преди всичко към проблематиката, застъпена в монографията, но и също и в други области като речта на деца с речеви нарушения.

II Преподавателска дейност

Преподавателската дейност на д-р Костадинова в ЮЗУ „Неофит Рилски” е богата и разнообразна. Тя води семинари по Писмен превод, Устен превод, Практически курс по английски език (A1 – C1), Стратегии при писмената комуникация на английски език, хоспитиране, текуща практика и преддипломна практика в училище по английски и френски език, както и лекционни курсове по Контрастивна лингвистика, Специализиран превод, Увод в академичното писане, Стратегии и процеси при създаването на научен текст, Стратегии при устната комуникация на английски език (за бакалаври); Контрастивен анализ, Превод и

редактиране на специализирани текстове, Увод в общото езикознание, Принципи на създаването на научен текст (за магистри). Участва и в обучението на докторанти и преподаватели по Академично писане на английски език. Била е ръководител на редица дипломни работи и магистърски тези. Биографията и свидетелства за активно участие в административните и научно-изследователските дейности на ЮЗУ.

III Заключение

Основният труд на д-р Дафина Костадинова и цялата и научна продукция я представят като опитен и компетентен изследовател в област, която напълно отговаря на темата на конкурса. Работата ѝ се характеризира с критичен подход към теоретичните постижения в областта и с ясно изразена връзка с практиката. Наред с впечатляващата ѝ преподавателска дейност, това ми дава основание да предложа на научното жури да присъди на гл. ас. д-р Дафина Костадинова академичната длъжност „доцент” в направление 2.1. филология / Общо и сравнително езикознание (Английски език). Гласувам положително за присъждането на академичната длъжност.

9.02.2018

проф. д-р Владимир Жобов